Euroopa Parlament
2019-2024

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

2023/0311(COD)

4.12.2023

ARVAMUS

Esitaja: naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Saaja: tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega luuakse Euroopa puudega isiku kaart ja Euroopa puudega isiku parkimiskaart
COM(2023)0512 - C9 - 0328/2023

Arvamuse koostaja: Rosa Estaràs Ferragut

PA_Legam

MUUDATUSETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon palub vastutaval tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil võtta arvesse järgmist:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(2a) arvestades, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „põhiõiguste harta“), eelkõige selle artiklid 3, 6, 7, 8, 14, 15, 16, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 31, 34, 35, 36, 41, 42, 45 ja 47, ühendab endas kõige olulisemad isikuvabadused ja -õigused, sealhulgas puuetega inimeste jaoks,
	(2b) arvestades, et 13. detsembri 2022. aasta resolutsioonis puuetega inimeste võrdsete õiguste kohta[1a] märgitakse, kui oluline ja vajalik on ELi puudega isiku kaart,
	(2c) arvestades, et 4. oktoobri 2023. aasta resolutsioonis autistlike isikute õiguste ühtlustamise kohta[2a] rõhutatakse ELi puudega isiku kaarti käsitleva ettepaneku tähtsust,
	[1a] https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0435_ET.html
	[2a] https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0343_ET.html

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(3a) arvestades, et sooline võrdõiguslikkus on liidu väärtus, mis on sätestatud ELi lepingu artiklis 2 ja ELi toimimise lepingu artiklis 8, kus on sätestatud, et kõigi oma meetmete puhul on liidu eesmärk ebavõrdsuse kaotamine, kehtestades soolise võrdõiguslikkuse arvestamise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtte; arvestades, et Euroopa Liit on ratifitseerinud Istanbuli konventsiooni naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise kohta, ning seetõttu peab Istanbuli konventsiooni alusel pakutav kaitse ja toetus olema ilma vahet tegemata kättesaadav igale naisele, vaatamata mistahes puudele;

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(3b) Puuetega inimeste õiguste konventsiooni artiklis 5 sätestatud võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise mandaat on oluline, kuna Euroopa puudega isiku kaardi eesmärk on kiiremini saavutada puuetega inimeste võrdõiguslikkus nende vastastikkuse tunnustamise kaudu ELis. Liikuvusele ja vabale liikumisele tuleb läheneda sootundlikult, et see õigusakt aitaks tunnustada puuetega naiste ja tütarlaste, puuetega inimeste emade ja hooldajate õigusi ning omaks võtta intersektsionaalne lähenemisviisi, et kaitsta neid diskrimineerimise eest. On hädavajalik tunnistada, et puuetega naisi ja tütarlapsi mõjutab paljudes eluvaldkondades diskrimineerimine, sealhulgas sotsiaalne eraldatus, juurdepääsu puudumine ühiskondlikele teenustele, madala kvaliteediga eluase,

hoolekandeasutustesse paigutamine ja ebapiisav tervishoid, mis takistab neil ühiskonnas oma panust andmast ja selles aktiivselt osalemast. Puuetega naistel on kümme korda suurem tõenäosus kogeda füüsilist või seksuaalset rünnakut kui puueteta naistel, ning seetõttu tuleks teave spetsialiseeritud tugiteenuste kättesaadavuse kohta teha kättesaadavaks puuetega naistele, kes on kannatanud mis tahes vormis soolise vägivalla all. Üldiselt on puuetega naiste ja tütarlaste olukord halvem kui puuetega meestel ja poistel, mis on eriti rõhutatud maapiirkondades, kus juurdepääs teenustele ja võimalustele on üldiselt palju piiratum kui linnapiirkondades. Kui isikul on puuetega inimeste õiguste konventsiooni artikli 1 tähenduses tegelik puue, tuleks tema puudestaatust tunnustada ka siis, kui ta elab ja või liigub mõnes muus ELi liikmesriigis, kui tema oma riik.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(6) ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni eesmärk on edendada, kaitsta ja tagada kõigi inimõiguste ja põhivabaduste täielikku ja võrdset teostamist kõigi puuetega inimeste poolt ning edendada lugupidamist nende loomupärase väärikuse suhtes, tagades seeläbi nende täieliku ja tõhusa osalemise ühiskonnas teistega võrdsetel alustel. ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis tunnistatakse ka seda, kui oluline on võtta asjakohaseid meetmeid, et tagada puuetega inimestele juurdepääs.	(6) ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni eesmärk on edendada, kaitsta ja tagada kõigi inimõiguste ja põhivabaduste täielikku ja võrdset teostamist kõigi puuetega inimeste poolt ning edendada lugupidamist nende loomupärase väärikuse suhtes, tagades seeläbi nende täieliku ja tõhusa osalemise ühiskonnas teistega võrdsetel alustel. ***ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni artiklis 6 tunnistatakse konkreetselt, et puuetega naisi ja tütarlapsi diskrimineeritakse mitmekordselt, paljudel juhtudel soo ja puude kokkupõimumise tõttu, mis mõjutab kõiki nende eluvaldkondi, sealhulgas nende kogemusi liikuvusega, „ning osalisriigid peaksid võtma meetmeid, et tagada neile***

võimalus kasutada täielikult kõiki inimõigusi ja põhivabadusi“ ja tagama naiste täieliku arengu, edasijõudmise ja mõjuvõimu suurendamise. Puuetega naised puutuvad sageli kokku läbipõimunud diskrimineerimise vormidega, ning seetõttu tuleb ELi õigusaktidesse integreerida valdkonnaülene lähenemisviis, et nõuetekohaselt käsitleda tõrjutust ja diskrimineerimist terviklikust, süsteemsest ja struktuursest vaatenurgast. ELi liikmesriigid on ratifitseerinud ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ja seega on see nende jaoks siduv, kuid seda rakendatakse eri riikides väga erinevalt[1a]. Kõigis riikides on vaja teha edusamme puuetega inimeste võrdõiguslikkuse valdkonnas, näiteks investeeringute kaudu infrastruktuuri, suutlikkuse suurendamise ja teadlikkuse tõstmise kampaaniate kaudu. ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis tunnistatakse ka seda, kui oluline on võtta asjakohaseid meetmeid, et tagada puuetega inimestele***, näiteks nendele, kellel on funktsionaalne kirjaoskamatus, mis mõjutab peamiselt naisi, eriti seoses kehtiva direktiiviga, üldine*** juurdepääs ***ja tagada puuetega inimestele võimalikult sõltumatu isiklik liikuvus***.

(6a) Tuleb tunnistada, et puuetega naistel ja tütarlastel on suurem oht sattuda vägivalla ja väärkohtlemise, sealhulgas seksuaalse väärkohtlemise ohvriks, ning oma soo, vanuse ja puude tõttu on nende haavatavus suurem.

(6b) Arvud näitavad selgelt, et puuetega inimeste hooldajad on valdavas enamuses naised ja seetõttu tuleb ka hooldajate osa kaalumisel kohaldada sootundlikku lähenemisviisi.

[1a] ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamine, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2023-uncrpd-human-rights-

indicators_en.pdf

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(6a) (6a) Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi andmed[1a] näitavad siiski, et ELis töötab täistööajaga 20 % puuetega naistest, kusjuures puuetega meestest töötab 29 % ja puueteta naistest töötab 48 %. 22 % puuetega naistest on vaesuse ohus, kusjuures puuetega meestest on vaesuse ohus 20 % ja puueteta naistest on vaesuse ohus 16 %. 17 % puuetega naistest on lõpetanud kõrghariduse, võrrelduna 18 %-ga puuetega meeste ja 32 %-ga puueteta naistega. Arstliku läbivaatuse vajadus on rahuldamata 11 % puuetega naistest, samas kui puuetega meestel puhul on see 10 % ja puueteta naiste puhul 3 %; kusjuures ELis on ligikaudu 46 miljonit puuetega naist ja tütarlast, kes moodustavad umbes 16 % kogu naissoost elanikkonnast ja 60 % puuetega inimeste koguarvust[1b]; ning selle tõttu tuleb Euroopa puudega isiku kaardi kehtestamisel kohaldada sootundlikku lähenemisviisi ning järgides puuetega inimeste õiguste konventsiooni komitee poolt 2015. aastal vastu võetud konkreetseid soovitusi ELi esialgse aruande kohta, peab ELi soolise võrdõiguslikkuse strateegia keskmes olema puuetega naiste ja tütarlaste väljavaadete süvalaiendamine, samuti poliitika ja programmid ning sooline perspektiiv ELi puuetega inimeste strateegias. Samuti soovitas komitee, et Euroopa Liit töötaks välja meetmed puuetega naiste ja tütarlaste õiguste edendamiseks, luues mehhanismi edusammude jälgimiseks ning toetades puuetega naisi ja tütarlapsi käsitlevate

andmete kogumise ja teadusuuringute rahastamist[1c]; Euroopa Komisjon ja ELi liikmesriigid tagavad sooliselt eristatud andmete kogumise, et koostada direktiivi soolise mõju hinnang ja tagada selle soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine tulevikus.

---

*[1a] **Intersecting inequalities in the European Union in the 2023 Gender Equality Index (Põimunud ebavõrdsus Euroopa Liidus 2023. aasta soolise võrdõiguslikkuse indeksis) https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2022/domain/intersecting-inequalities/disability/work***

*[1b] **https://www.edf-feph.org/women-and-gender-equality/***

*[1c] **Lõppjäreldused Euroopa Liidu puuetega inimeste õiguste konventsiooni/C/EU/CO/1 esialgse aruande kohta, puuetega inimeste õiguste komitee, 2. oktoober 2015.***

Muudatusettepanek6

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(7) Euroopa sotsiaalõiguste sambaga, mille Euroopa Parlament, nõukogu ja Euroopa Komisjon kuulutasid välja 17. novembril 2017 Göteborgis[40], on ette nähtud, et muu hulgas olenemata puudest, on igaühel õigus võrdsele kohtlemisele ja võrdsetele võimalustele seoses ***muu hulgas juurdepääsuga*** kaupadele ja teenustele (3. põhimõte). Lisaks tunnistatakse Euroopa sotsiaalõiguste sambas, et puuetega inimestel on õigus teenustele, mis võimaldavad neil ühiskonnaelus ***osaleda*** (17. põhimõte).	(7) Euroopa sotsiaalõiguste sambaga, mille Euroopa Parlament, nõukogu ja Euroopa Komisjon kuulutasid välja 17. novembril 2017 Göteborgis[40], on ette nähtud, et muu hulgas olenemata puudest, on igaühel õigus võrdsele kohtlemisele ja võrdsetele võimalustele seoses ***juurdepääsuga tööhõivele, sotsiaalsele kaitstusele, haridusele,*** kaupadele ja teenustele (3. põhimõte)***; ning et kõikides valdkondades tuleb tagada ja edendada naiste ja meeste võrdset kohtlemist ja võrdseid võimalusi (2. põhimõte)***. Lisaks tunnistatakse Euroopa sotsiaalõiguste sambas, et puuetega inimestel on õigus

	teenustele, mis võimaldavad neil ***osaleda tööturul ja*** ühiskonnaelus***, ning neil on õigus nende vajadustega kohandatud töökeskkonnale*** (17. põhimõte). ***(1) Euroopa sotsiaalõiguste sambas tunnistatakse ka, et igaühel on õigus õigeaegsele juurdepääsule taskukohastele, ennetavatele ja kvaliteetsetele raviteenustele (16. põhimõte).***
[40] Institutsioonide ühine teadaanne Euroopa sotsiaalõiguste samba kohta (ELT C 428, 13.12.2017, lk 10).	[40] Institutsioonide ühine teadaanne Euroopa sotsiaalõiguste samba kohta (ELT C 428, 13.12.2017, lk 10).

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 15 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(15a) isiklik assistent võib olla ka mitteametlik hooldaja, näiteks pereliige, ning tuleb arvestada, et naised kannavad ebaproportsionaalselt suurt vastutust puuetega inimeste, sealhulgas naissoost pereliikmete tasustamata ja tasulise hooldamise eest;

Muudatusettepanek 8
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 16 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(16a) Tuleb võidelda suure teadmatusega psühhosotsiaalsest juurdepääsetavusest, mille tõttu ei võeta individuaalseid ega struktuurimeetmeid, et kõrvaldada seda takistavad tõkked, sealhulgas suhtumis-, haldus- ja süsteemsed või sümboolsed tõkked, et aidata võidelda häbimärgistamise ja eelarvamuste vastu, mis põhjustavad diskrimineerimist, vägivalda,

kuritarvitamist, sotsiaalset tõrjutust ja segregatsiooni, mis takistavad puuetega inimeste õiguste tõhusat kasutamist ega soodusta nende autonoomia, tahte ja eelistuste austamist.

Selgitus

Puuetega naiste kaitset tuleb tugevdada. Euroopa puudega isiku kaart peaks hõlmama eelisseisundit puuetega naistele ja tütarlastele, kes on vägivalla ja väärkohtlemise ohvrid, pöörates neile kui kõige suuremas ohus olijatele kiiresti tähelepanu, et oleks võimalik võtta ennetavaid meetmeid.

Muudatusettepanek 9
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 24

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(24) Eritingimuste või eeliskohtlemise näited on tasuta juurdepääs, vähendatud tariifid, tasuliste teede/sildade/tunnelite vähendatud tasud või kasutusmaksud, eelisjuurdepääs, parkides ja muudes avalikes kohtades ettenähtud istekohad, juurdepääsetavad istekohad kultuuri- või avalikel üritustel, isiklik abi, abiloomad, abistamine rannas vette minekul, tugi (nt punktkirja, audiogiidide, viipekeelse tõlke kättesaadavus), abivahendite või abi pakkumine, ratastooli laenutamine, ujuva ratastooli laenutamine, ligipääsetavas vormingus turismiteabe olemasolu, skuutri kasutamine teedel või ratastooli kasutamine jalgrattaradadel, ilma et seejuures peaks trahvi maksma jne. Parkimistingimused ja -rajatised hõlmavad laiendatud või reserveeritud parkimiskohti. Reisijateveoteenuste puhul võivad lisaks puuetega inimestele mõeldud eritingimustele või eeliskohtlemisele ja riiklike õigusnormide või tavade kohaselt reisida abiloomad, isiklikud abistajad või muud puudega isikuid (või piiratud liikumisvõimega isikuid) saatvad või abistavad isikud tasuta või istuda, kui see	(24) Eritingimuste või eeliskohtlemise näited on tasuta juurdepääs, vähendatud tariifid, tasuliste teede/sildade/tunnelite vähendatud tasud või kasutusmaksud, eelisjuurdepääs, parkides ja muudes avalikes kohtades ettenähtud istekohad, juurdepääsetavad istekohad kultuuri- või avalikel üritustel, isiklik abi, abiloomad, abistamine rannas vette minekul, tugi (nt punktkirja, audiogiidide, viipekeelse tõlke kättesaadavus), abivahendite või abi pakkumine, ratastooli laenutamine, ujuva ratastooli laenutamine, ligipääsetavas vormingus turismiteabe olemasolu, skuutri kasutamine teedel või ratastooli kasutamine jalgrattaradadel, ilma et seejuures peaks trahvi maksma jne. Parkimistingimused ja -rajatised hõlmavad laiendatud või reserveeritud parkimiskohti. Reisijateveoteenuste puhul võivad lisaks puuetega inimestele mõeldud eritingimustele või eeliskohtlemisele ja riiklike õigusnormide või tavade kohaselt reisida abiloomad, isiklikud abistajad või muud puudega isikuid (või piiratud liikumisvõimega isikuid) saatvad või abistavad isikud tasuta või istuda, kui see on teostatav, puudega isiku kõrval.

on teostatav, puudega isiku kõrval.	***Liikuvuse tagamiseks tõhusate meetmete vastuvõtmisel tuleb võtta arvesse eri ühistranspordivahendite (rong, lennuk jne) juurdepääsetavust puuetega inimeste jaoks, kes peavad kasutama oma ratastooli nende ohutuse tagamiseks vajaliku spetsialiseerumise tõttu.***

Selgitus

Puuetega inimeste mittediskrimineerimine. Puuetega inimestel peaksid olema kõik õigused teistega võrdsetel alustel. See hõlmab võimalust kasutada isikute vaba liikumist takistusteta ja individuaalse toetusega, mida iga isik vajab. Tagatakse puuetega inimeste õiguste konventsiooni artikli 9 kohane üldine juurdepääsetavus kooskõlas eelmiste muudatusettepanekutega.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 3a ja 3b(uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	3a) Puuetega naistele ja tütarlastele mõeldud teabe- ja nõustamisteenused.
	3b) spetsialiseeritud teabeteenus, abi ja tugi puuetega naistele ja tütarlastele, kes on vägivalla ohvrid.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1a. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et tunnustada kõiki puuetega isikuid, kes on Euroopa puudega isiku kaardi omanikud, et tagada kaardi vastastikkust tunnustamist kui kaitsevahendit puude alusel diskrimineerimise eest, ning kellel on sellest tulenevalt õigus kasutada kogu ELis õiguskaitsevahendeid ja

	mehhanisme, mis on ette nähtud õiguste rikkumise ja tõhusa võrdse kohtlemise puudumise vastu; eelkõige tagavad liikmesriigid, et Euroopa puudega isiku kaart on võrdselt kättesaadav puuetega inimestele, olenemata nende soost, soost, rassist, nahavärvusest, etnilisest või sotsiaalsest päritolust, geneetilistest omadustest, keelest, usutunnistusest või veendumustest, poliitilistest või muudest arvamustest, rahvusvähemusse kuulumisest, varalisest seisundist, sünnipärast, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. Euroopa puudega isiku kaart väljastatakse füüsilise kaardina ja seda täiendatakse digitaalse vorminguga pärast lõikes 7 osutatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmist. Puuetega inimestele antakse võimalus kasutada kas digitaalset või füüsilist kaarti või mõlemat.	5. Euroopa puudega isiku kaart väljastatakse füüsilise kaardina ja seda täiendatakse digitaalse vorminguga pärast lõikes 7 osutatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmist. Puuetega inimestele antakse võimalus kasutada kas digitaalset või füüsilist kaarti või mõlemat. ***Lihtsustada tuleks liikmesriikide poolt väljastatava Euroopa puuetega inimeste kaardi taotlemise ja saamise korda. Näiteks võiksid kaarti taotlevate puuetega inimeste konkreetsed vajadused olla kirjas kaardi tagaküljel. Sel moel ei tohiks tekkida füüsilisi ega digitaalseid tõkkeid, mis takistaks võrdset juurdepääsu tasuta kaardi väljastamisele või uuendamisele. See peab olema täielikult juurdepääsetav ja kasutatav kõigile puuetega inimestele, eriti puuetega naistele ja tüdrukutele, kes on digitaalse tõrjutuse suhtes eriti haavatavad.***

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid, et suurendada üldsuse teadlikkust ja ***teavitada*** puuetega inimesi, sealhulgas ligipääsetavatel viisidel, Euroopa puudega isiku kaardi ja Euroopa puudega isiku parkimiskaardi olemasolust ning nende saamise, kasutamise ja uuendamise tingimustest.	2. Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid, et suurendada üldsuse***, sealhulgas selliste avaliku sektori asutuste ja erasektori teenuseosutajate*** teadlikkust ***kaardi olemasolust*** ja ***tingimustest, kes saavad vastavalt artiklile 5 pakkuda kohandatud tuge. Liikmesriigid teavitavad samuti*** puuetega inimesi, sealhulgas ligipääsetavatel ***ja sootundlikel*** viisidel, Euroopa puudega isiku kaardi ja Euroopa puudega isiku parkimiskaardi olemasolust ning nende saamise, kasutamise ja uuendamise tingimustest. ***Samuti peaksid nad koordineerima ulatuslikku sootundlikku koolitust kõigile sidusrühmadele.***

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõige 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.	4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega. ***Komisjon konsulteerib ka soolise võrdõiguslikkuse ekspertidega ning taotleb sooliselt eristatud andmeid iga liikmesriigi ja pädevate ELi asutuste kaupa, et vajaduse korral rakendada soolõimet ja sooteadlikku eelarvestamist.***

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
b) sätted, mille kohaselt avalik-õiguslikud asutused või eraõiguslikud ühingud, organisatsioonid või muud juriidilised isikud, kellel on õigustatud huvi tagada käesoleva direktiivi sätete järgimine, võivad kooskõlas liikmesriigi õiguse ja menetlustega pöörduda kohtusse või pädevate haldusasutuste poole ning puudega isiku nõusolekul esineda tema nimel või tema toetuseks kohtu- või haldusmenetluses, mis toimub käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmise eesmärgil.	b) sätted, mille kohaselt avalik-õiguslikud asutused***, nagu võrdõiguslikkust edendavad asutused*** või eraõiguslikud ühingud, organisatsioonid või muud juriidilised isikud, kellel on õigustatud huvi tagada käesoleva direktiivi sätete järgimine, võivad kooskõlas liikmesriigi õiguse ja menetlustega pöörduda kohtusse või pädevate haldusasutuste poole ning puudega isiku nõusolekul esineda tema nimel või tema toetuseks kohtu- või haldusmenetluses, mis toimub käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmise eesmärgil.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 16 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Aruandes käsitletakse muu hulgas sotsiaalset ja majanduslikku arengut ***silmas pidades*** Euroopa puudega isiku kaardi ja Euroopa puudega isiku parkimiskaardi ***kasutamist***, ***et hinnata käesoleva direktiivi läbivaatamise vajadust***.	2. Aruandes käsitletakse muu hulgas ***Euroopa puudega isiku kaardi ja Euroopa puudega isiku parkimiskaardi kasutamist puuetega inimeste jaoks, võttes arvesse*** sotsiaalset ja majanduslikku arengut ***liikmesriikides ja liidus tervikuna, et hinnata käesoleva direktiivi läbivaatamise vajadust. Aruanne sisaldab soolise võrdõiguslikkuse analüüsi, milles keskendutakse sellele, kuidas käesoleva direktiivi sätted on tegelikult ja potentsiaalselt mõjutanud puuetega naiste ja tütarlaste vaba liikumist. Aruandes hinnatakse ka liikmesriikide poolt teenuseosutajatele pakutavate stimuleerivate meetmete tõhusust. Aruandes võetakse arvesse puuetega inimeste, asjaomaste vabaühenduste, eelkõige puuetega inimesi esindavate organisatsioonide, soolise võrdõiguslikkuse eest võitlevate organisatsioonide ning majanduslike sidusrühmade tagasisidet. Komisjon loob digiportaali, mis sisaldab sooliselt***

	kaasaval moel kogu teavet Euroopa puudega isiku kaardi ja Euroopa puudega isiku parkimiskaardi omamise eeliste kohta kõigis liikmesriikides.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 16 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Liikmesriigid edastavad komisjonile viimase taotlusel ja õigeaegselt kogu vajaliku teabe, et komisjon saaks sellise aruande koostada.	3. Liikmesriigid edastavad komisjonile viimase taotlusel ja õigeaegselt kogu vajaliku teabe, et komisjon saaks sellise aruande koostada. ***See teave hõlmab muu hulgas selget soolist perspektiivi puudega isiku kaardi rakendamisel. Liikmesriigid koguvad sooliselt eristatud andmeid, et teha kindlaks mitmekordse diskrimineerimise vormid, millega puutuvad kokku puuetega naised ja tütarlapsed, kui neil on juurdepääs eritingimustele või sooduskohtlemisele seoses teenuste, tegevuste või rajatistega või parkimistingimuste ja -rajatistega, mida pakutakse või mis on reserveeritud puuetega inimestele või neid saatvatele või neid abistavatele isikutele, sealhulgas nende isiklikele abistajatele, kooskõlas Euroopa puudega isiku kaardist või Euroopa puudega isiku parkimiskaardist tulenevate kohustustega. Neid andmeid tuleks kasutada direktiivi soolise mõju hindamiseks ja tagada selle soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine tulevikus.***

LISA: LOETELU ÜKSUSTEST VÕI ISIKUTEST, KELLELT ARVAMUSE KOOSTAJA ON SAANUD SISENDMATERJALI

Loetelu on koostatud arvamuse koostaja ainuvastutusel. Arvamuse koostaja sai [arvamuse projekti / arvamuse koostamisel enne selle komisjonis vastuvõtmist] teavet järgmistelt üksustelt või isikutelt:

Üksus ja/või isik
CERMI – Comité Español de Representantes de Personas con Discapacidad
ONCE – Organización Nacional de Ciegos Españoles
Asociación Autismo España

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Euroopa puudega isiku kaardi ja Euroopa puudega isiku parkimiskaardi loomine
Viited	COM(2023)0512 – C9-0328/2023 – 2023/0311(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	EMPL 19.10.2023
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	FEMM 19.10.2023
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Rosa Estaràs Ferragut 10.10.2023
Vastuvõtmise kuupäev	30.11.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 22 –: 1 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Isabella Adinolfi, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Margarita de la Pisa Carrión, Frances Fitzgerald, Radka Maxová, Johan Nissinen, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Pina Picierno, Maria Veronica Rossi, Christine Schneider
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Abir Al-Sahlani, Marina Kaljurand, Aušra Maldeikienė, Silvia Modig, Susana Solís Pérez, Pernille Weiss, Angelika Winzig
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Jakop G. Dalunde, France Jamet, Grace O'Sullivan, Tomáš Zdechovský

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

22	+
ECR	Margarita de la Pisa Carrión
ID	France Jamet, Maria Veronica Rossi
PPE	Isabella Adinolfi, Frances Fitzgerald, Helmut Geuking, Aušra Maldeikienė, Christine Schneider, Pernille Weiss, Angelika Winzig, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Susana Solís Pérez
S&D	Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Marina Kaljurand, Radka Maxová, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Pina Picierno
The Left	Silvia Modig
Verts/ALE	Grace O'Sullivan

1	-
ECR	Johan Nissinen

0	0

Kasutatud tähised:
+ : poolt
- : vastu
0 : erapooletu